



DET ALLESTEDSNÆRVÆRENDE DIGITALE INDRE MARKED

Det digitale indre marked er et af de mest lovende og udfordrende områder i fremgang, og det skaber potentielle effektivitetsgevinster for 415 mia. EUR. Det digitale indre marked åbner nye muligheder for at sætte skub i økonomien gennem e-handel, samtidig med at den administrative og finansielle byrde for virksomhederne lettes, og kunderne får flere muligheder gennem e-forvaltning. Markeds- og forvaltningstjenester, der er udviklet inden for det digitale indre marked, udvikler sig fra faste til mobile platforme, bliver stadig mere allestedsnærværende og giver adgang til informationer og indhold når som helst, hvor som helst og på hvilken som helst enhed (allestedsnærværende handel og allestedsnærværende forvaltning). Disse fremskridt kræver en lovramme, der beforder udviklingen af cloud computing, grænseløse mobile dataforbindelser og forenklet adgang til information og indhold, og som samtidig sikrer privatlivets fred, personlige oplysninger, cybersikkerhed og netneutralitet.

RETSGRUNDLAG

Artikel 4, stk. 2, litra a), og artikel 26, 27, 114 og 115 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

MÅL

Det digitale indre marked har hovedsageligt til formål at fjerne nationale hindringer for onlinetransaktioner. Det bygger på konceptet om det fælles marked, som havde til formål at fjerne handelshindringer mellem medlemsstaterne med henblik på at øge den økonomiske velstand og bidrage til »en stadig snævrere union mellem de europæiske folk«, og som videreudviklede sig til konceptet om det indre marked, defineret som »et område uden indre grænser, hvor den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital er sikret«. I forlængelse af Lissabonstrategien^[1] indførte Europa 2020-strategien den digitale dagsorden for Europa^[2] som et af syv flagskibsinitiativer i erkendelse af den centrale rolle, som brugen af informations- og kommunikationsteknologi (IKT) skal spille, hvis EU ønsker at nå sine IKT-målsætninger for 2020 (2.3.3). Det digitale indre marked er blevet udpeget som en prioritet af Kommissionen i dens strategi for det digitale indre marked^[3].

[1]Lissabonstrategien havde til formål at gøre EU til »den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en mere holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed«.

[2]<http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

[3]Kommissionens meddelelse »En strategi for et digitalt indre marked i EU« (COM(2015)0192). Se også de supplerende dokumenter, som blev offentliggjort sammen med pressemeddelelsen, på: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4919_da.htm. Oplysninger om de relevante offentlige høringer (igangværende, planlagte og afsluttede) kan findes på: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/consultations>

Det digitale indre marked har potentialet til at forbedre adgangen til oplysninger, bringe effektivitetsgevinster i form af lavere transaktionsomkostninger, papirløst forbrug og reduceret miljøpåvirkning samt indføre bedre forretningsmetoder og administrative modeller^[4]. Mere e-handel genererer håndgribelige fordele for forbrugerne, f.eks. hurtig udvikling af nye produkter, lavere priser, flere valgmuligheder og bedre kvalitet af varer og tjenesteydelser takket være grænseoverskridende handel og lettere sammenlignelige tilbud^[5]. Mere e-forvaltning letter onlinecompliance og adgang til job og forretningsmuligheder for både borgere og virksomheder^[6].

En kortlægning af omkostningerne ved ikke at virkeliggøre EU og undersøgelsen fra Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) med titlen »Contribution of the Internal Market and Consumer Protection to Growth« (Det indre markeds og forbrugerbeskyttelsens bidrag til vækst) har vist, at det digitale indre marked kunne bidrage med omkring 415 mia. EUR til BNP i EU-28^[7]. På konkrete politikområder kunne 80 % af alle organisationer, f.eks. ved at indføre cloud computing, reducere deres omkostninger med 10-20 %. Andre fordele omfatter forbedret mobilt arbejde (46 %), produktivitet (41 %) og standardisering (35 %) samt nye forretningsmuligheder (33 %) og nye markeder (32 %)^[8]. Udsatte personer (ældre, personer med nedsat mobilitet, folk, der bor i afsidesliggende landdistrikter eller har lav købekraft) kan i særligt høj grad drage nytte af det digitale indre marked, og EU vil således blive bedre rustet til at klare de aktuelle demografiske udfordringer^[9].

RESULTATER

Genopretning af den europæiske økonomi gennem det digitale indre marked: Da det indre markeds potentiale fortsat ikke udnyttes fuldt ud, har Parlamentet, Rådet og Kommissionen bestræbt sig på at relancere det og sætte offentligheden, forbrugerne og de små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i centrum for politikken for det indre marked^[10]. Det digitale indre marked spiller en central rolle i disse bestræbelser.

I sin meddelelse med titlen »Europa 2020 — En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst« ([COM\(2010\)2020](#)) fremlagde Kommissionen syv flagskibsinitiativer — herunder den digitale dagsorden — med det formål at »omdanne EU til en intelligent, bæredygtig og inklusiv økonomi, der sikrer høj beskæftigelse, produktivitet og social samhørighed«.

[4]Se undersøgelsen »Streaming and Online Access to Content and Services« (Streaming og onlineadgang til indhold og tjenester), der blev gennemført for Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse i 2014:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/492435/IPOL-IMCO_ET\(2014\)492435_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/492435/IPOL-IMCO_ET(2014)492435_EN.pdf)

[5]For en beregning af fordelene ved de seneste initiativer se: »Roadmap to Digital Single Market« (En køreplan for et digitalt indre marked), orienterende notat udarbejdet for Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (2012), <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201209/20120914ATT51402/20120914ATT51402EN.pdf>.

[6]Se undersøgelsen »European Single Point of Contact« (En europæisk kvikskranke), som er udarbejdet for Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse, 2013, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507453/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507453_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507453/IPOL-IMCO_ET(2013)507453_EN.pdf).

[7]Se undersøgelsen »Contribution of the Internal Market and Consumer Protection to Growth« (Det indre markeds og forbrugerbeskyttelsens bidrag til vækst), der blev gennemført for Europa-Parlamentets Udvalg om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse i 2014, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/518762/IPOL_STU\(2014\)518762_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/518762/IPOL_STU(2014)518762_EN.pdf) og [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536364/EPRS_STU\(2015\)536364_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/536364/EPRS_STU(2015)536364_EN.pdf).

[8]Meddelelse fra Kommissionen om udnyttelse af potentialet ved cloud computing i Europa ([COM\(2012\)0529](#)).

[9]Meddelelse fra Kommissionen om »En sammenhængende ramme til styrkelse af tilliden til det digitale indre marked for e-handel og onlinetjenester« ([COM\(2011\)0942](#)).

[10]Tidligere bestræbelser var rettet mod at forbedre driften af det indre marked og sikre forbrugerbeskyttelsen gennem bl.a.: databeskyttelsesdirektivet (95/46/EF; et forslag fra 2012 til en generel forordning om databeskyttelse drøftes i øjeblikket i Europa-Parlamentet), e-handelsdirektivet (2000/31/EF), telekommunikationspakken, herunder e-databeskyttelsesdirektivet (2002/58/EF), betalingstjenestedirektivet (2007/64/EF), direktivet om forbrugerrettigheder (2011/83/EU) og roamingforordningen (531/2012).

Ud over Europa 2020-strategien offentliggjorde Kommissionen i maj 2010 en rapport med titlen »En ny strategi for det indre marked — til gavn for Europas økonomi og samfund« med det formål at udvikle en omfattende strategi for det indre marked, som omfattede alle de pågældende politikker, herunder på det digitale område. Den opstillede også en række initiativer, som skulle styrke det indre marked ved at fjerne barrierer. Disse meddelelser fra Kommissionen og Parlamentets beslutning af 20. maj 2010 om realisering af et indre marked for forbrugere og borgere^[11], banede vejen for en meddelelse med titlen »På vej mod en akt for det indre marked« ([COM\(2010\)0608](#)), hvori Kommissionen fremlagde en række foranstaltninger til at sætte skub i EU-økonomien og skabe arbejdspladser. Som opfølgning på sin meddelelse af 11. januar 2012 med titlen »En sammenhængende ramme til styrkelse af tilliden til det digitale indre marked for e-handel og onlinetjenester« ([COM\(2011\)0942](#)), offentliggjorde Kommissionen i juni 2012 en meddelelse med titlen »Bedre forvaltning af det indre marked« ([COM\(2012\)0259](#)). Heri blev det foreslået at sætte fokus på de sektorer, hvor vækstpotentialet er størst, herunder netværksindustrierne (f.eks. energi og telekommunikation).

I september 2012 offentliggjorde Kommissionen meddelelsen »Udnyttelse af potentialet ved cloud computing i Europa« med forslag om følgende centrale indsatsområder: 1) oprydning i junglen af standarder, 2) garanti for sikre og retfærdige aftalebetingelser og 3) etablering af et europæisk cloud-partnerskab til at fremme innovation og vækst i den offentlige sektor. Den søgte dermed at behandle emner såsom fragmentering af det digitale indre marked og komplicerede kontraktuelle miljøer ([COM\(2012\)0529](#)).

I oktober 2012 fremlagde Kommissionen et andet sæt af forslag — akten for det indre marked II ([KOM\(2012\)0573](#)) — bestående af 12 nøgleaktioner fokuseret på fire centrale drivkræfter for vækst, beskæftigelse og tillid: integrerede netværk, grænseoverskridende mobilitet for borgere og virksomheder, den digitale økonomi samt handlinger, der styrker samhørigheden og fordelene for forbrugere.

Den 6. maj 2015 vedtog Kommissionen strategien for det digitale indre marked, som bygger på tre søjler: 1) bedre adgang til digitale varer og tjenesteydelser for forbrugere og virksomheder på tværs af grænserne i Europa, 2) de rette betingelser og lige konkurrencevilkår for avancerede digitale net og innovative tjenester, 3) bedst mulig udnyttelse af den digitale økonomis vækstpotentiale. Kommissionen har udarbejdet en køreplan med 16 centrale initiativer under disse søjler, som skal gennemføres inden udgangen af 2016^[12]. For at måle EU's fremskridt i retning af en digital økonomi og et digitalt samfund har Kommissionen oprettet et onlineværktøj kaldet »Indekset over den digitale økonomi og det digitale samfund«^[13] (DESI). Indekset samler fem relevante indikatorer for Europas nuværende digitale policy mix, der giver en oversigt over de enkelte medlemsstaters resultater. Siden offentliggørelsen af den strategi har Kommissionen stillet en række lovgivningsforslag, der tager sigte på at skabe et digitalt indre marked. Nye lovforslag har til formål at tage hånd om spørgsmål såsom uberettiget geografisk blokering^[14], grænseoverskridende pakkelevering^[15], grænseoverskridende mobile

[11]EUT C 161 E af 31.5.2011, s. 84.

[12]Kommissionens meddelelse »En strategi for et digitalt indre marked i EU« ([COM\(2015\)0192](#)). Se også de supplerende dokumenter, som blev offentliggjort sammen med pressemeddelelsen, på: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4919_da.htm. Oplysninger om de relevante offentlige høringer (igangværende, planlagte og afsluttede) kan findes på: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/consultations>

[13]http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-385_en.htm

[14]Forslag til forordning om imødegåelse af geoblokering og andre former for forskelsbehandling på grundlag af kundernes nationalitet, bopæl eller hjemsted i det indre marked, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52016PC0289>.

[15]Forslag til forordning om grænseoverskridende pakkeleveringstjenester <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/DA/1-2016-285-DA-F1-1.PDF>.

onlineindholdstjenester^[16], en revision af forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde^[17], audiovisuelle medietjenester^[18], kontrakter for onlinesalg og andre former for fjernsalg af varer^[19] og kontrakter om levering af digitalt indhold^[20]. Kommissionen har også offentliggjort meddelelser om den fremtidige politiske tilgang, f.eks. til onlineplatforme^[21].

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Parlamentet har spillet en aktiv rolle i relanceringen af det indre marked og er en ivrig fortaler og dagsordensætter for det digitale indre marked^[22].

Dets beslutning af 20. april 2012 om »Et konkurrencedygtigt digitalt indre marked — e-forvaltning som spydspids«^[23] påpegede behovet for en klar og sammenhængende retlig ramme for gensidig anerkendelse af elektronisk autentifikation, identifikation og signaturer, som er nødvendig for at muliggøre driften af grænseoverskridende administrative tjenester i hele EU.

Den 11. december 2012 vedtog Parlamentet to ikkelovgivningsmæssige beslutninger vedrørende det indre marked, den ene om fuldførelsen af det digitale indre marked^[24] og den anden om en strategi for digital frihed i EU's udenrigspolitik^[25]. Formålet med beslutningerne var at udvikle politik og praksis med henblik på at etablere et reelt digitalt indre marked i EU for at kunne håndtere 27 forskellige regelsæt på nøgleområder, herunder moms, posttjenester og intellektuelle ejendomsrettigheder. Tilslutning af SMV'erne til den digitale revolution gennem reel, veludviklet og fælleseuropæisk e-handel er en af henstillingerne til Kommissionen og Rådet med henblik på at nedbryde digitale barrierer mellem medlemsstaterne.

Den 4. juli 2013 vedtog Europa-Parlamentet yderligere en beslutning om fuldførelse af det digitale indre marked^[26], der fokuserer på at udnytte det digitale indre markeds fulde potentiale gennem håndtering af kvalifikationskløften og gennem opbygning af tillid, sikkerhed og forbrugertillid, ved at skabe et attraktivt og lovligt udbud af digitalt indhold, og ved at opbygge mobilitetstjenester samt den internationale dimension. I beslutningen blev der opstillet politiske retningslinjer, som efterfølgende blev fulgt af Kommissionen i dens strategi for det digitale indre marked. Parlamentets resultater på det digitale område bygger på forberedende arbejde, der er udført af Arbejdsgruppen om E-handel og det Digitale Indre Marked, som ledes af Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, medlem af Europa-Parlamentet.

[16] Forslag til forordning om sikring af grænseoverskridende mobile onlineindholdstjenester i det indre marked <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/DA/1-2015-627-DA-F1-1.PDF>.

[17] Forslag til forordning om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse (2016/0148(COD)), http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/unfair-trade/docs/cpc-revision-proposal_en.pdf

[18] Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2010/13/EU om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester i lyset af de ændrede markedsforhold (COM(2016)0287), http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=15948.

[19] Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om onlinesalg og andre former for fjernsalg af varer (COM(2015)0635) — 2015/0288(COD), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1450431933547&uri=CELEX:52015PC0635>

[20] Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold (COM(2015)0634) — 2015/0287(COD), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?qid=1450431933547&uri=CELEX:52015PC0634>.

[21] Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Onlineplatforme og det digitale indre marked – Muligheder og udfordringer for Europa (COM(2016)0288), http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=15949

[22] For at få en interaktiv oversigt over Parlamentets lovgivningsmæssige aktivitet vedrørende det digitale indre marked se: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2015/542204/IPOL_ATA\(2015\)542204_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2015/542204/IPOL_ATA(2015)542204_EN.pdf)

[23] Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0140.

[24] Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0468.

[25] Vedtagne tekster, P7_TA(2012)0470.

[26] Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0327.

Som svar på strategien for det digitale indre marked vedtog Parlamentet den 19. januar 2016 en beslutning med titlen »På vej mod en akt for det digitale indre marked«^[27], hvori Kommissionen opfordres til at eliminere uberettiget praksis med geoblokering, forbedre EU-forbrugernes adgang til varer og tjenesteydelser, sikre ensartet og fremtidssikret forbrugerbeskyttelse, uanset om digitalt indhold erhverves online eller offline, finde frem til innovative løsninger på grænseoverskridende pakkelevering for at forbedre ydelserne og sænke omkostningerne, fjerne hindringer for SMV'er, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder (scale-ups) og gribe de muligheder, som nye IKT-teknologier byder på, f.eks. big data, cloud computing, tingenes internet og 3D-printning. Parlamentet anførte, at der bør fastholdes en innovationsvenlig politik over for onlineplatforme (f.eks. søgemaskiner og app-butikker), som letter adgangen til markedet, og gjorde sig til fortaler for en revision af e-datadirektivet for at sikre, at dets bestemmelser stemmer overens med de nye EU-databeskyttelsesregler.

Parlamentet opbygger det digitale indre marked gennem intensiv lovgivningsaktivitet. Den nyeste lovgivning omfatter: indførelsen af garantier om netneutralitet, sænkning af roamingtaksterne, som førte til, at taksterne for dataroaming bortfaldt pr. juni 2017^[28], og vedtagelse af direktivet om foranstaltninger til at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation^[29], forordningen om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked^[30] og direktivet om europæiske regler om cybersikkerhed^[31]. Hvad angår databeskyttelsespakken^[32] blev forordning (EU) nr. 2016/679 og direktiv (EU) 2016/680 offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende den 4. maj 2016^[33]. Disse tekster sikrer borgerne lettere adgang til deres egne data og til oplysninger om, hvordan disse behandles, en ret til dataportabilitet, en klart defineret »ret til at blive glemte« og retten til at få meddelt, at deres data er blevet hacket^[34]. Forordningen finder anvendelse fra den 25. maj 2018. Medlemsstaterne er forpligtet til at gennemføre direktivet i national lovgivning inden 6. maj 2018^[35]. Parlamentet er i øjeblikket i gang med et omfattende stykke lovgivningsarbejde om forslag som opfølgning på strategien for det digitale indre marked og Parlamentets beslutning med titlen »På vej mod en akt for det digitale indre marked«^[36].

Forskning udført for Europa-Parlamentet viser det betydelige potentiale i det digitale indre marked, hvad angår at reducere omkostninger og hindringer i Europa for borgerne og virksomhederne^[37], at gøre EU's økonomi grønnere^[38] og mere social^[39]. I Europa kan en stor

[27]Vedtagne tekster, [P8_TA\(2016\)0009](#).

[28]EUT L 310 af 26.11.2015, s. 1; EUT C 261 E af 10.9.2013, s. 54.

[29]EUT L 155 af 23.5.2014, s. 1.

[30]EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73.

[31]Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU)2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles niveau for net- og informationssikkerhed i hele EU.

[32][http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2012/0011\(COD\)&l=en](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2012/0011(COD)&l=en)

[33]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2016:119:FULL&from=DA>

[34]http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6321_da.pdf

[35]<http://ec.europa.eu/justice/data-protection/>

[36]Vedtagne tekster, [P8_TA\(2016\)0009](#).

[37]Undersøgelsen »Reducing costs and barriers for businesses in the Single Market« (Reduktion af omkostninger og hindringer for virksomhederne i det indre marked) (2016) udarbejdet af temaafdeling A og London Economics for IMCO-udvalget, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578966/IPOL_STU\(2016\)578966_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578966/IPOL_STU(2016)578966_EN.pdf)

[38]Undersøgelsen »Longer lifetime for products« (Længere levetid for produkter) (2016) udarbejdet af temaafdeling A og TNO for IMCO-udvalget.

[39]Undersøgelsen »Social Economy« (Den sociale økonomi) (2016), udarbejdet af temaafdeling A og optimity-konsulenter i IMCO-udvalget, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578969/IPOL_STU\(2016\)578969_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/578969/IPOL_STU(2016)578969_EN.pdf)

del af dette potentiale udnyttes gennem udvikling af e-forvaltning og beslægtede tjenester såsom e-sundhed^[40].

Den seneste forskning viser, at den igangværende Brexit-proces vil skabe betydelig usikkerhed og negative konsekvenser for det indre marked og de europæiske borgeres rettigheder i det digitale indre marked^[41]. Parlamentet skal spille en central rolle med hensyn til at sikre, at der er demokratisk legitimitet og respekt for borgernes rettigheder i denne proces^[42].

Mariusz Maciejewski

10/2018

[40]Undersøgelsen »Ubiquitous Development of the Digital Single Market« (Det allestedsnærværende digitale indre marked) (2013), udarbejdet af temaafdeling A og en sammenslutning af WIK, RAND og TNO for IMCO-Udvalget [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507481_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET(2013)507481_EN.pdf)

[41]Repasi R., Proceedings of the Workshop on the consequences of Brexit, 2017, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602052/IPOL_STU\(2017\)602052_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/602052/IPOL_STU(2017)602052_EN.pdf) og Eeckhout P., The Consequences of Brexit for the Customs Union and the Internal Market Acquis for Goods, 2017, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/602053/IPOL_BRI\(2017\)602053_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/602053/IPOL_BRI(2017)602053_EN.pdf)

[42]Stoll P.T., The Role and Powers of the European Parliament in the Brexit Process, 2017, [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/602054/IPOL_IDA\(2017\)602054_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/602054/IPOL_IDA(2017)602054_EN.pdf)